

FACTSHEET

SAMENWERKEN MET VRIJWILLIGERS

Aanleiding

Het belang van de inzet van de mantelzorgers en vrijwilligers –samen de informele zorg- voor mensen die hulp nodig hebben (de hulpvragers) neemt steeds meer toe. En daarmee groeit ook het belang van een goede samenwerking tussen professionals in de zorg en mantelzorgers en vrijwilligers. Een goed samenspel tussen beroepskrachten en vrijwilligers (we laten hier de mantelzorgers verder buiten beschouwing) komt de kwaliteit van de zorg en ondersteuning ten goede én levert een bijdrage aan de betaalbaarheid van de zorg.

De meerwaarde van een vrijwilliger

Vrijwilligers vervangen geen professionals en dragen geen (eind)verantwoordelijkheid voor het oplossen van problemen. Maar ze hebben wél een belangrijke toegevoegde waarde:

- Vrijwilligers werken op vrijwillige basis; zij hebben een sterke intrinsieke motivatie, beschikken vaak over meer tijd en zijn minder gebonden aan kantoortijden.
- De relatie met een vrijwilliger heeft voor een hulpvrager vaak meer betekenis, o.a. omdat het contact informeler is en vrijwilliger en hulpvrager niet zelden bepaalde kenmerken delen (hobby's, buurtgenoten, etc).
- Hulpvragers ervaren de relatie met een vrijwilliger vaak als meer gelijkwaardig en meer toegankelijk. Vrijwilligers leveren hierdoor een bijdrage aan het versterken van de eigen kracht van hulpvragers.
- Vrijwilligers leveren veelal een aanvullende dienstverlening, waardoor zij beter in staat zijn tot het bieden van maatwerk.

Vrijwilligers worden geselecteerd, getraind en begeleid via de (vrijwilligers)organisatie waar ze aan zijn verbonden.

Wanneer zet je een vrijwilliger in

Wat kunnen we overlaten aan vrijwilligers en wat moet door een professional gedaan worden? Op deze vraag is geen eenduidig antwoord te geven en zal afhangen van de individuele situatie. Vergeet ook niet dat je pas naar een vrijwilliger kunt gaan zoeken als de hulpvrager bereid is zich open te stellen voor ondersteuning door een vrijwilliger.

Vrijwilligers worden vaak aanvullend ingezet op de formele zorg, vaak om een specifieke taak of probleem op te pakken. Denk hierbij aan administratie, computerhulp, taalondersteuning, praktische hulp in/om huis, sociaal contact of opvoedondersteuning. Vrijwilligers kunnen uiteraard ook ondersteuning bieden als er geen andere (formele) zorg betrokken is.

Hoe vind je de juiste vrijwilliger

Als je een vrijwilliger in wilt zetten, is de eerste stap het vinden van de juiste vrijwilligersorganisatie. Maar hoe weet je als professional bij welke van die vele vrijwilligersorganisaties je moet zijn? Het NIZU heeft in iedere wijk in Utrecht een Ambassadeur Informele Zorg, die als taak heeft professionals de weg te wijzen in de

informele zorg. Op de website van het NIZU kun je ook zelf vrijwilligersorganisaties selecteren op hulpvraag, doelgroep en/of wijk.

Nadat je de hulpvraag bij de gekozen vrijwilligersorganisatie hebt aangemeld, is de intake de volgende stap. Doel is om de hulpvraag en de behoeften van de hulpvrager zo duidelijk mogelijk in beeld te krijgen. Daarna kan de zoektocht naar de juiste vrijwilliger beginnen. Hoe lang dit duurt is afhankelijk van de hulpvraag en het aanbod aan vrijwilligers. De matching tussen vrijwilliger en hulpvrager is één van de belangrijkste succesindicatoren voor een succesvolle ondersteuningsrelatie.

Samenwerken met een vrijwilliger

Vrijwilligers die eenmalig of voor een korte periode praktische ondersteuning bieden, moeten vooral weten wat er van hun verwacht worden. Zij zijn met name geselecteerd op hun praktische kunnen en hebben weinig 'echt' contact met de hulpvrager. Hoe anders is dat bij vrijwilligers die voor een langere tijd ondersteuning bieden. Zij zijn niet (alleen) op specifieke vaardigheden geselecteerd, maar juist (ook) of zij als persoon passen bij de hulpvrager. Het is de 'chemie' tussen hulpvrager en de vrijwilliger die bijdraagt aan belangrijke relationele aspecten als vertrouwen, openheid en gelijkwaardigheid. Hun rol in het leven van de hulpvrager is van dien aard, dat een goed contact tussen hen en de professionals de kwaliteit van de zorg en ondersteuning ten goede komt. Dan is het wenselijk zaken samen af te stemmen over o.a.:

- Afbakening van taken. Wie doet wat?
- Het uitwisselen van informatie over de hulpvrager in het belang van de kwaliteit van de zorg en ondersteuning.
- Aard en frequentie van contact; wanneer en hoe vindt contact plaats over welke onderwerpen?

Uiteraard is het van belang dat de hulpvrager bij het maken van afspraken tussen vrijwilliger en beroepskracht(en) wordt betrokken.

Zoek een vrijwilliger(sorganisatie):

Website www.nizu.nl

Hier kun je per wijk, hulpvraag of doelgroep vrijwilligersorganisaties (en andere initiatieven) zoeken.

Ambassadeurs Informele Zorg

Kijk op <https://www.nizu.nl/ambassadeurs-informele-zorg/> voor de contactgegevens van de juiste ambassadeur in de wijk.

Infopunt Informele Zorg

Je kunt bellen met het Infopunt via 030-2361746

